

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 16. Rok: 2023 Číslo: 18.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Cirkev je hierarchická (z myšlienok pápeža Františka)

Dnes Kristus v moci a milosti svojho Ducha neprestáva udeľovať úrady, aby takto budoval kresťanskú komunitu ako svoje telo. Medzi týmito úradmi sa vyníma biskupský úrad. V biskupovi, ktorému pomáhajú kňazi a diakoni, je sám Kristus, ktorý je prítomný a ktorý sa naďalej stará o svoju Cirkev, zabezpečujúc jej ochranu a vedenie.

1. V prítomnosti a službe biskupov, kňazov a diakonov môžeme spoznať pravú tvár Cirkvi.

Je to Svätá hierarchická matka Cirkev. A naozaj, cez týchto bratov, vyvolených Pánom a vysvätených sviatosťou posvätného stavu, Cirkev uskutočňuje svoje materstvo. Plodí nás v krste ako kresťanov tým, že nás znovuzrodzuje v Kristovi, bdie nad naším rastom vo

viere, privádza nás do náručia Otca, aby sme prijali jeho odpustenie, pripravuje pre nás eucharistický stôl, kde nás živí Božím slovom a Ježišovým Telom i Krvou, zvoláva na nás Božie požehnanie a silu jeho Ducha, podopiera nás počas celého nášho života a zahŕňa nás svojou nehou a teplom, najmä v najháklivejších okamihoch skúšok, utrpenia a smrti.

2. Toto materstvo Cirkvi sa prejavuje najmä v osobe biskupa a v jeho službe.

Ako si totiž Ježiš vybral apoštolov a poslal ich ohlasovať evanjelium a pásť jeho stádo, tak sú biskupi, ich nástupcovia, postavení do čela kresťanských komunít ako garanti ich viery a ako živé znamenie prítomnosti Pána medzi nimi. Sme si preto vedomí, že nejde o pozíciu prestíže, o nejakú

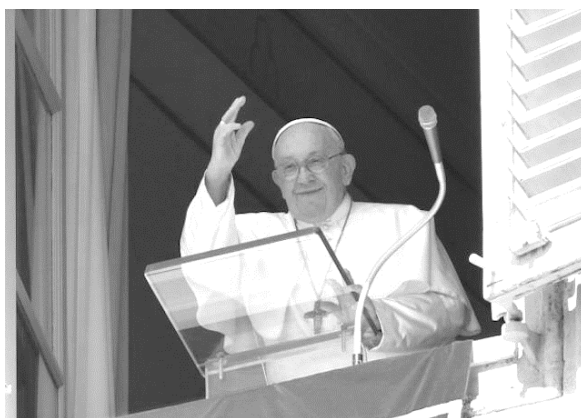
čestnú hodnosť. Biskupský úrad, to nie je pocta, je to služba. Tak to chcel Ježiš. V Cirkvi by nemalo byť miesta pre svetskú mentalitu. Svetská mentalita hovorí: *„Tento človek urobil cirkevnú kariéru, stal sa biskupom...“* Nie, v Cirkvi nemôže byť miesta pre túto mentalitu. Biskupský úrad je službou, nie vyznamenaním,

ktorým by sa niekto vystatoval. Byť

biskupom, to znamená mať stále pred očami Ježišov príklad, ktorý ako Dobrý pastier neprišiel, aby sa dal

obsluhovať, ale aby slúžil (porov. Mt 20,28; Mk 10, 45), a aby dal svoj život za svoje ovce (porov. Jn 10, 11).

3. Je ešte ďalší vzácny prvok, ktorý si zaslúži povšimnutie. Keď si Ježiš vybral a povolal apoštolov, nemal v úmysle, že by mali byť oddelení od seba, každý na vlastnú päsť, ale spolu, mali byť zjednotení s ním ako jedna rodina. Aj biskupi tvoria jediné kolégium, zhromaždené okolo pápeža, ktorý je strážcom a garantom tohto hlbokého spoločenstva, ktoré bolo tak drahé Ježišovi i samotným jeho apoštolom. Aké je teda krásne, keď biskupi s pápežom vyjadrujú túto kolegialitu a snažia sa byť stále viac a viac služobníkmi veriacich, služobníkmi Cirkvi! Myslime na všetkých

biskupov po celom svete, ktorí hoci žijú v miestach, kultúrach, kontextoch a tradíciách, ktoré sú rozdielne a navzájom vzdialené, no stávajú sa výrazom dôverného spojenia v Kristovi a medzi svojimi komunitami. A v spoločnej modlitbe Cirkvi všetci biskupi spoločne načúvajú Pánovi a Duchu

Svätému, aby tak mohli do hĺbky venovať pozornosť človeku a znameniam čias (porov. *Gaudium et spes*, 4).

Drahí priatelia, toto všetko nám dáva pochopiť, prečo kresťanské spoločenstvá spoznávajú v biskupovi veľký dar, a sú povolané živiť úprimné a hlboké spoločenstvo s ním, počnúc kňazmi a diakonmi. Nie je zdravá taká cirkev, v ktorej by veriaci, diakoni a kňazi neboli zjednotení s biskupom. Takáto cirkev bez jednoty s biskupom je chorou cirkvou. Ježiš si želal túto jednotu všetkých veriacich s biskupom, aj diakonov a kňazov. A títo tak robia vo vedomí, že práve v biskupovi sa stáva viditeľným vzťah každej cirkvi s apoštolmi a so všetkými ostatnými komunitami, zjednotenými s ich biskupmi a s pápežom v jedinej Cirkvi Pána Ježiša, ktorá je našou Svätou hierarchickou matkou Cirkvou

Svätý Lukáš, apoštol a evanjelista

(liturgický kalendár – 16. október)

Sv. Lukáš, evanjelista, sa narodil pravdepodobne v sýrskom meste Antiochia. Bolo to bohaté mesto s výbornou polohou, ale zároveň aj pohanské. Aj Lukášovi rodičia boli bohatí pohania. Dali ho študovať, pretože mal veľké nadanie. Stal sa lekárom, veľa cestoval po Grécku a Egypte.

Ku kresťanskej viere ho priviedol apoštol Pavol, ktorého stretol v Thive. Stal sa jeho verným spolupracovníkom a sprevádzal ho na jeho misijných cestách. Putoval a kázal Evanjelium po Dalmácii, Itálii, Gálii, Achaii, Viotii a iných miestach.

Stal sa aj jedným zo 70-tich učeníkov Ježiša Krista, ktorý ho poslal kázať Evanjelium ešte počas svojho pozemského účinkovania. Po Vzkriesení sa Kristus zjavuje práve svätému Lukášovi a svätému Kleopasovi na ceste do mesta Emauzy.

Evanjelium podľa Lukáša

Zrejme na Pavlov popud Lukáš napísal opis života a pôsobenia Pána Ježiša, teda evanjelium. Veľa udalostí mu porozprával sv. Pavol, bol aj blízkym priateľom apoštola sv. Jána a Panny Márie, ale poznal aj iných apoštolov. Mal

teda dosť prameňov, aby hodnoverne zachytil účinkovanie Ježiša Krista.

Svoje evanjelium venoval vznešenému Teofilovi. Napísal ho zrejme po páde Jeruzalema, medzi rokom 80 až 90 v gréčtine.

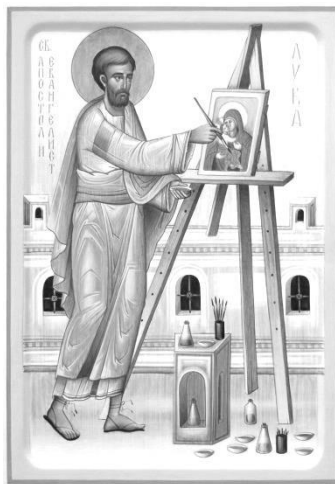
Evanjelium adresoval kresťanom, ktorí sa obrátili z pohanstva, ktorých sa snaží povzbudiť, že spasiteľné dielo Krista bolo vykonané preš všetkých ľudí. Svedčí o tom aj skutočnosť, že v evanjeliu sa vždy snaží podrobne vysvetliť mnohé židovské zvyklosti.

Vo svojom evanjeliu ako jediný z evanjelistov prináša podrobný opis narodenia Mesiáša. Často píše v evanjeliu o Božom milosrdenstve (podobenstvo o dobrom pastierovi, o márnotratom synovi, o kajúcom lotrovi, milosrdnom Samaritánovi).

Je tiež Evanjeliom chudobných, ale je možné ho nazvať aj Evanjeliom radosti, ktorú je cítiť v celom texte.

Príznačné pre jeho evanjelium je aj vysvetlenie významu modlitby, ktorú Ježiš Kristus často praktizoval.

Lukáš vyzdvihol postavenie ženy, ktorá bola v tej dobe zaznávaná, a v osobe Panny Márie, ako aj mnohých iných žien, ktoré slúžili Kristovi, vyzdvihol význam a poslanie ženy.

Svoje evanjelium začína Zachariášovou obetou v chráme, preto jeho symbolom sa stal býk.

Skutky apoštolov

Sv. Lukáš napísal aj Skutky apoštolov. Venuje ich tiež tomu Teofilovi, pre ktorého písal aj evanjelium.

Cieľom knihy bolo, aby podal svedectvo o Cirkvi, ktorá nezanikla, aj napriek tomu, že okolo zúrilo pohanstvo.

Opisuje tiež nanebovstúpenie Pána, zoslanie Svätého Ducha a všíma si najmä pôsobenie apoštolov Petra a Pavla.

Po mučeníckej smrti apoštolov Petra a Pavla, evanjelista Lukáš opustil Rím a zvestoval Evanjelium v Achai, Líbii, Egypte a v Tébach, kde aj zomrel. Apoštol a evanjelista Lukáš podľa jednej tradície

zomrel mučeníckou smrťou, ale podľa inej tradície zomrel pokojne vo veku 80 rokov.

Je neisté, kde sa nachádza jeho hrob, aj keď mnoho miest si nárokuje jeho vlastníctvo. Vedecké výskumy z roku 1998 hovoria, že miestom jeho hrobu by mohla byť bazilika sv. Justíny v Padove (Taliansko).

Medzi kresťanmi je rozšírené, že bol aj maliarom a namaľoval ikony Panny Márie, či ikony apoštolov Petra a Pavla. Namaľoval však predovšetkým duchovný obraz Panny Márie vo svojom evanjeliu, keďže o nej písal najviac zo všetkých evanjelistov.

Sv. Lukáš je patrónom maliarov, lekárov a liečiteľov.

Panna Mária, matka všetkých

(príbeh pre potešenie duše)

V Japonsku je málo kresťanov. Misionári pracujú, aby aj v tejto zemi zasvietilo svetlo Kristovho evanjelia. Jeden z misionárov vážne ochorel a zaviezli ho do nemocnice v Tokiu.

V nemocnici bolo celé prostredie pohanské. Lekári, sestry i pacienti. Misionár si na nočný stolík postavil obrázok Panny Márie. Zvedavá sestrička to zbadala a opýtala sa, kto je na tomto obrázku. Odpoveď misionára bola: „*Moja Matka!*“ Po celom oddelení sa hneď roznieslo, akú krásnu matku má

ten cudzinec, ktorého priviezli na ich oddelenie. Všetci prišli si tú krásnu ženu pozrieť. Raz jedna sestrička priniesla kyticu kvetov a položila k matke cudzinca. Jej príklad nasledovala ďalšia a ďalšia, až kvetov bolo toľko, že sa nevmetili na stolík a museli ich položiť na zem.

Veru, takú krásnu Matku mal tento misionár, že jej krása uchvátila i srdcia tých pohanov v Tokiu. Ale ona nie je len jeho Matkou, ale i našou, ona je Matkou všetkých...

Liturgický program

Liturgický program po 19. nedeli po Päťdesiatnici

od 09.10. do 15.10. 2023

Pondelok 09.10.	Sv. apoštol Jakub Alfejov	06:30 sv. lit. (csl.) † Justína
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Pavol, Mária 2. † o. Jozef, o. Ondrej, sr. Angelika
Utorok 10.10.	Sv. mučeníci Eulampius a Eulampia	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Anna, Ľubor...
		18:00 sv. lit. (slov.) † Ján, Andrej, Mária...
Streda 11.10.	Sv. apoštol Filip, jeden zo siedmych diakonov	06:30 sv. lit. (csl.) † František, Jozef, Pavol...
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Andrea, Michaela 2. * Anna, Jaroslav
Štvrtok 12.10.	Sv. muč. Probus, Tarach a Andronik	06:30 sv. lit. (csl.) † Alžbeta a ostatní z rodiny
		18:00 sv. lit. (slov.) * Lucia s rod.
Piatok 13.10.	Sv. muč. Karpos a spol. zdžanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Michal
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Anna (panychída) 2. † Štefan, Anna, Ján, Ján...
Sobota 14.10.	Naša prepodobná matka Paraskeva Trnovská	07:00 sv. lit. (csl.) † Radoslav, Helena, Andrej, Ján
		18:00 sv. lit. (slov.) † Mária, Ján, Vasil', Michal
Nedeľa 15.10.	20. nedeľa po Päťdesiatnici Prep. otec Eutymios Nový hl. 3	07:30 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka, Mária
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Marek, Danka, Marko, Daniel, Annamária
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Vladimír, Mária, Matej, Vladimír

Liturgický program

Liturgický program po 20. nedeli po Päťdesiatnici od 16.10. do 22.10. 2023

Pondelok 16.10.	Sv. muč. Longin Stotník	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal, Anna, Pavol...
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Božena 2. † Anna (panychída)
Utorok 17.10.	Sv. prorok Ozeáš	06:30 sv. lit. (csl.) † Alžbeta a ostatní z rodiny
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Marta, Ján, Vilko 2. † Ján (panychída)
Streda 18.10.	Sv. apoštol a evanjelista Lukáš	06:30 sv. lit. (csl.) † Andrej
		18:00 sv. lit. (slov.) † Pavol (panychída)
Štvrtok 19.10.	Sv. prorok Joel Sv. muč. Varus	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Michal, Mária
		18:00 sv. lit. (slov.) * Maroš, Katarína
Piatok 20.10.	Sv. veľkomuč. Artemios zdžanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján, Helena, Anna...
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária, Štefan 2. † Ján (panychída)
Sobota 21.10.	Prepodobný Hilarión Veľký	07:00 sv. lit. (csl.) † Ján, Vladimír
		18:00 sv. lit. (slov.) † Peter, Anna
Nedeľa 22.10.	21. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. apoštolom rovný Aberkios Divotvorca, hierapolský biskup hl. 4 Zbierka: Misie	07:30 sv. lit. (slov.) * Patrícia, Jakub, Peter
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Mária
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Anna, Ľubor

Október je časom ruženca

(základné charakteristiky modlitby)

Pápež Pius XI. raz povedal: „Ruženec je mocná zbraň, ktorá zaháňa zlých duchov na útek a chráni človeka pre hriechom. .. Ak túžite mať pokoj v srdci, vo svojich domovoch a vo svojej krajine, modlite sa spoločne modlite sa spoločne každý večer ruženec. Nevynechajte jediný deň a modlite sa ho bez ohľadu na to, koľko máte starostí alebo práce.“

Mesiac október je zvláštnou formou zasvätený úcte Panny Márie modlitbou posvätného ruženca.

V prvom úradnom dokumente Cirkvi o posvätnom ruženci, v bule *Consueverunt Romani Pontifices* (1569), pápež Pius V. napísal: „Ruženec alebo žaltár preblahoslavenej Panny Márie je veľmi nábožný spôsob modlitby a prosby k Bohu, zároveň ľahký pre všetkých: je chválou preblahoslavenej Panny, pričom sa stopäťdesiatkrát opakuje anjelské pozdravenie; toľko je žalmov v Dávidovom žaltári. Medzi každý desiatok sa vkladá Pánova modlitba a meditácia, ktorá osvetľuje celý život nášho Pána Ježiša Krista.“

Pápež Benedikt XVI. o modlitbe posvätného ruženca povedal: „Ruženec je kontemplatívna a kristocentrická modlitba, ktorá je neoddeliteľná od

rozjímania nad Svätým písmom. Je to prosebná modlitba kresťana na ceste viery, ktorý nasleduje Ježiša, ktorého predchádza Mária.“

Pravá Mariánska úcta nikdy neodvádza veriacich od úcty k Ježišovi Kristovi a je na ňu plne zameraná. Panna Mária totiž nie je cieľom našej viery, ale práve ona nás vedie ku Kristovi.

Je nevyhnutné, aby sa konečným cieľom všetkej našej zbožnosti stal Ježiš Kristus, náš Spasiteľ, pravý Boh a pravý človek. Inak by bola falošná a mylná. Kristus je Alfa a Omega, počiatok i koniec všetkých vecí. Pracujeme iba preto, hovorí apoštol, aby sa každý človek stal dokonalým v Ježišovi, pretože v ňom jedinom prebýva plnosť milostí, čností a dokonalostí. Všetko vo všetkom, ktoré nám má postačovať.

Mesiac Október je vo všeobecnosti považovaný ako Mariánsky mesiac, špeciálne ako mesiac posvätného ruženca. Všetky mariánske pobožnosti však prehlbujú dôverný vzťah k Presvätej Bohorodičke a robia veriacich mariánskymi ctiteľmi.

V našej farnosti aj my zasvätime mesiac október Panne Márii

modlitbou posvätného ruženca, pričom na každý deň mesiaca je určený aj konkrétny úmysel modlitby.

Netreba však zabúdať modliť sa ruženec i v našich rodinách. Preto sa obraciame predovšetkým na vás, rodičov, s prosbou, aby aspoň v nastávajúcom mesiaci október ste si našli čas spolu so svojimi deťmi modliť sa modlitbu svätého ruženca vo svojej domácnosti. Zvlášť pozývame k spoločnej modlitbe vždy v nedeľu o 20:00 hod., kedy sa v modlitbe spája celá farnosť.

Modlitba svätého ruženca je pre každého. Je taká ľahká, že jej porozumie dieťa, aj vzdelaný človek. Nájde v nej hlboké myšlienky, keď sa duša ponára do hĺbky tajomstiev. Tie nám pripomínajú život a skutky nášho Spasiteľa, Ježiša Krista, od jeho narodenia, pôsobenia až po víťazné vzkriesenie i oslávenie, ale i oslávenie jeho Matky.

Svätý Ján Pavol II. povedal: „*Táto modlitba je neprestajné vzdávanie chvály a neprestajné prednášanie prosieb Panne Márii, aby sa prihovárala za nás, za biednych hriešnikov, v každej chvíli nášho života až po hodinu našej smrti.*“

V mesiaci október je tiež príležitosť, kedy môžeme získať tzv. plnomocné odpustky. V Katechizme Katolíckej cirkvi (KKC 1471) čítame, že „*odpustky sú odpustenie časného trestu pred Bohom za hriechy, ktoré sú už odpustené, čo sa týka viny. Dostane ho náležite pripravený veriaci v Krista za istých a stanovených podmienok pomocou Cirkvi, ktorá ako služobníčka vykúpenia (svojou) mocou rozdáva a aplikuje poklad zadosťučinení Krista a svätých.*“

Na získanie plnomocných odpustkov sa stanovuje:

1. modlitba posvätného ruženca v spoločenstve veriacich (min. päť desiatkov s vyslovením jednotlivých tajomstiev, rozjímanie nad tajomstvami),
2. vzbudiť si úmysel získať odpustky,
3. počas týchto dní treba vylúčiť akúkoľvek pripútanosť k hriechu,
4. prijať Eucharistiu (sv. prijímanie),
5. modlitba na úmysel Svätého Otca.

Vstúpme teda s ružencom v rukách v tomto mesiaci do Máriinej školy, aby sme sa tu dali voviesť do kontemplácie krásy Kristovej tváre a zakúšali hĺbky Jeho lásky.